

عضو هیئت علمی پژوهشگاه حوزه و دانشگاه در گفت‌وگو با قدس مطرح کرد

امام حسن علییه؛ الگوی بزرگ جهاد تبیین

۲

به همت بنیاد کرامت رضوی و همزمان با ولادت کریم اهل بیت (ع) انجام شد

حمایت کریمانه از محرومان

همزمان با سالروز ولادت امام حسن مجتبی(ع)، بنیاد کرامت رضوی طرح کریمانه «امام رئوف» برای حمایت از محرومان حاشیه شهر مشهد را آغاز کرد. به گزارش آستان نیوز، در ماه مبارک رمضان امسال نیز به همت معاونت خدمات اجتماعی بنیاد کرامت رضوی و خادمایان فعال کانون‌های خدمت و با مشارکت مجموعه‌های خدمت‌رسان در حرم مطهر رضوی، چند ویژه‌برنامه با محوریت دست‌گیری ...

مهدی چهلگیر - عکس: رضوی

نگاهی به تدابیر امام مجتبی (ع) برای شکست خدعه‌های امویان

قهرمانانه‌ترین نرمش تاریخ

ذهن مسلمانان، ضرورت داشت.

■ **روش‌های تبیینی امام مجتبی(ع)**

امام(ع) در مسیر «جهاد تبیین» از چند روش مختلف بهره برد. نخستین گام در مسیر جهاد تبیین، گنجاندن بندهایی در متن صلح‌نامه با معاویه بود؛ مفادی مانند به خلافت رسیدن امام حسن یا امام حسین(ع) بعد از مرگ معاویه، خودداری حکومت اموی از سبّ امیرمؤمنان(ع) و حفظ جان و مال شیعیان و افرادی که در رکاب امام علی(ع) و امام مجتبی(ع) جنگیده و شمشیر زده‌بودند. معاویه، بلافاصله بعد از انعقاد صلح و در سفری که به کوفه داشت، رسماً اعلام کرد: «من برای نماز و روزه با شما نمی‌جنگیدم. هدف من، حکومت بر شما بود. آگاه باشید عهدنامه‌ای که با حسن بستم، اینک زیر پای من است!». با شکسته شدن عهدنامه از سوی

رسمیت نشناختن حکومت وی انجام داد. به عنوان نمونه، هنگامی که تصمیم گرفت از کوفه به سمت مدینه حرکت کند، از معاویه به وی پیغام رسید که خوب است قبل از رفتن به مدینه، فرماندهی سپاهی را بپذیرد و به جنگ خوارج برود. پاسخ آن حضرت به درخواست معاویه، بسیار زیرکانه و دقیق بود: «ما برای این تن به صلح دادیم که دیگر خون مسلمانان ریخته نشود». عدم پذیرش درخواست معاویه، به شیعیان و همه مسلمانان نشان داد آنچه موجب پذیرش صلح از سوی امام حسن(ع) شد، ناشی از تغییر موضع آن‌حضرت نسبت به حکومت امویان نبود، بلکه در پی کاهلی و سستی جبهه خودی و عدم همراهی مردم عراق با امام(ع)، رقم خورد و آن حضرت، به ناچار تن به این مسئله داده‌است. رویکرد دیگر امام مجتبی(ع) در مسیر جهاد تبیین، تلاش برای بیدار کردن ذهن شیعیان خاص و افرادی بود که در میان

امام(ع) در مسیر «جهاد تبیین» از چند روش مختلف بهره برد. نخستین گام در مسیر جهاد تبیین، گنجانیدن بندهایی در متن صلح‌نامه با معاویه بود؛ مفادی مانند به خلافت رسیدن امام حسن یا امام حسین(ع) بعد از مرگ معاویه، خودداری حکومت اموی از سبّ امیرمؤمنان(ع) و...

گفت‌وگو

معاویه، امام حسن(ع) این فرصت طلایی را بدست آورد با وجود رفتارهای تبلیغاتی و پیچیده معاویه که امرابر بسیاری از مسلمانان مشتبه کرده‌بود، ماهیت اصلی حکومت اموی را برملا سازد و این مسئله، نقش مهمی در بیداری عموم مسلمانان داشت. از سوی دیگر، امام(ع) در مسیر «جهاد تبیین»، اقدامات عملی و مهم دیگری را نیز برای نشان دادن موضع خود نسبت به معاویه و همچنین، اعلام به

می آید توی گوشم پچ می‌کند. بی اختیار ورناندازش می‌کنم و بعد قاب سفید روی شومینه را، چرا خودم حدس نزدم؟ باید می‌فهمیدم عمه ترنج فراتر از عمه است برایش. باید فوری دست‌گیرم می‌شد او به آن آدم‌ها ربط بیشتری دارد. اینکه مادرش، دختر خندای بالای سر ترنج جان است. همان‌که از همه بزرگ‌تر است.

سنجاق

مولا علی علیه السلام می‌فرمایند: ایثار نهایت نیکوکاری است.

مشغول تدارکات افطاریم و بسته‌های شکلات و خرما و پنیر و نان و سبزی و شله زرد را می‌پیچیم و می‌چینیم توی کازتن‌ها. نذر مادر همکارمان است که قسمت شده کمک کارش باشیم. مادر نازنینی که دو سال پیش کرونا او را از ما گرفت و امسال هم نذرش روی زمین نماند. نمی‌دانم چرا یک لحظه دهنم دور نمی‌شود از قاب روی شومینه، از لباس گلدار یک شکل چین‌دار، کفش‌های ورنی، از دستان مهربان ترنج جان و خنده‌های کودکانه‌ای که واقعی‌اند. وقت خداحافظی و پایان کار، همکارم

کهنه نمیشن. این خانم، خانوم خانوماً فامیل ماست. عمه‌ام «ترنج جان». داستان عمرش اونقدر قشنگ و واقعی و درست و حساییه که شبیه قصه‌های خیالیه. شبیه رُمانه. این بچه‌ها که دوروبرش ایستادن، برادرزاده هاشن. تازه از رخت سیاه پدرمادرشون درآورده بودن، که عمه اونا رو ریسه کرده عکاسخونه. ترنج جان هیچ‌وقت ازدواج نکرد. نشست ثمره‌های برادرخدا بیامزشُ بزرگ کرد. با خیاطی، با مزرعه داری. میگن نداشت آب تو دل پنج‌تا یتیم داداشش نکون بخوره....

رقیه توسلی | عکسی دسته‌جمعی ست. مادر، پسری دو ساله، دختری یازده ساله، دختری ۹ ساله و دختری ۶ ساله به‌گمانم. روی شومینه پُر از قاب است، قاب‌های تک عکس و دو عکس و چندنفره، اما این قاب از همه شان گیراتر و جاندارتر است. بیننده را جذب می‌کند. به آسانی می‌شود حال خوب آدم‌های توی تصویر را حس کرد. مبهوت عکسم که همکارم از اتاق برمی‌گردد. می‌پرسم از این عکس برامون میگی عزیزم؟ گل از گلش می‌شکفد و می‌گوید: بچا میگی. واقعاً بعضی آدم‌ا و سرنوشتا هیچ‌وقت خدا

نیمکت زنده‌گی

ترنج جان

ویژه فرهنگ و معارف رضوی

| سال دوم | ویژه‌نامه ۳۱۲ |

موضوعه / آیت‌الله جوادان

چرا یوسف در آن

لغزشگاه خیلی بزرگ

نلغزید؟

۲

روایت‌هایی از سیره اجتماعی

امام حسن مجتبی (ع)

۲

پیشنهاد تشکیل اتحادیه

اماکن متبرکه شیعه

۳

با محوریت ایران و عراق

با مشارکت آستان قدس رضوی و بخش خصوصی انجام می‌شود

تولید دانش‌بنیان

باتری‌های پیشرفته

۴

رونمایی از سامانه طرح ملی

حفظ عمومی قرآن کریم

۲

گنجینه

«چهل آینه» افتتاح شد

به مناسبت ماه مبارک رمضان، نمایشگاه خوشنویسی «چهل آینه» با محوریت نسخه‌های خطی قرآنی مؤسسه کتابخانه و موزه ملی ملک در باغ موزه قصر تهران افتتاح شد. این نمایشگاه با همکاری کتابخانه و موزه ملی ملک؛ بزرگ‌ترین موقوفه فرهنگی آستان قدس رضوی در پایتخت، در نگارخانه ملک‌الشعرای بهار باغ موزه قصر دایر شده است.

تابلوهایی از تصویرهای سوره فاتحه الکتاب برگرفته از ۴۰ نسخه خطی قرآن مجید موجود در این گنجینه در نمایشگاه چهل آینه به چشم می‌خورد.

نمایشگاه حاضر روایت هنرمندانه‌ای از خوشنویسی و تذهیب این سوره توسط هنرمندان سده‌های مختلف تاریخی به شمار می‌آید که در نوع خود شاهکاری بدیع و چشم‌نواز از کتابت کلام وحی را به نمایش گذاشته است. کتابخانه ملی ملک، یکی از ۶ کتابخانه بزرگ کشور در حوزه نسخه‌های خطی محسوب می‌شود که نسخه‌های قرآنی و ادعیه آن ارزش خاصی به ویژه در نزد محققان حوزه‌های قرآن‌نگاری و قرآن‌آرایی دارد و حتی برخی از این آثار نفیس بازنشر شده است.

اهل هنر و معرفت می‌توانند تا پایان ماه مبارک رمضان همه روزه از ساعت ۱۸:۳۰ تا ۲۳ به تماشای نمایشگاه چهل آینه در باغ موزه قصر به نشانی تهران، انتهای خیابان شهید مطهری، بعد از تقاطع دکتر شریعتی، خیابان شهدای ناجا بنشینند. کتابخانه و موزه ملی ملک در سال ۱۳۹۶ خورشیدی توسط حاج حسین آقا ملک بر حرم مطهر حضرت رضا(ع) وقف شده است.

دعا

شرح صدر

حجت‌الاسلام دکتر خباط | اللهم اِزِّقْنِي فِيهِ طَاعَةَ الْخَاشِعِينَ وَاشْرَحْ فِيهِ صَدْرِي بِإِنَابَةِ الْمُخْتَبِتِينَ بِأَمَانِكَ يَا أَمَانَ الْخَائِفِينَ

خدا یا در این روز طاعت بندگان خاشع خود را نصیب من کن و شرح صدری عنایتم کن که منشأ توبه و انابه حقیقی باشد.

درخواست نخست ما دردعای روز پانزدهم رمضان، این است که خدا «طاعت بندگان خاشع» را نصیب و روزی ما کند. ما دو عنوان «خضوع» و «خشوع» را در اصطلاح معنوی داریم. خضوع، حالت فروتنی و انکسار بیرونی و ظاهری در رفتار انسان است. مثلاً خضوع در مقابل پدر و مادر که انسان حالت محبت و مهربانی به خود می‌گیرد و با زبان نرم و اطاعت ویژه برخورد می‌کند.

اما گاهی خشوع است که نوعی فروتنی قلبی و درونی محسوب می‌شود. یعنی آنچه که در ظاهر دیده می‌شود ناشی از یک خشوع قلبی باید باشد. طاعت خدا اگر از روی خشوع و حضور قلب نباشد و انسان در درون نسبت به آن یک عقیده محکمی نداشته باشد، مقبول درگاه خداوند نخواهد بود که بماند، تأثیرگذاری لازم را هم نخواهد داشت.

« الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ » یعنی مؤمنان در درون خود حس تواضع و اینکه در مقابل کسی حس هستند را درک کرده و می‌دانند با چه کسی در حال صحبت و عبادت هستند. دومین درخواست ما در این روز شرح صدر است. این حالت، یک وسعت روحی و ظرفیت بالایی است که در شرایط دشوار و مشکلاتی که انسان قرار می‌گیرد، تفکر عمیق و افزایش بصیرت را ایجاد می‌کند. برای هر انسانی این لازم است، اگر نداشته باشد توفیقی در بسیاری از مسائل و عبادات نخواهد داشت.

برخی از انسان‌ها وسعت دید و گشاده‌رویی و ضمیر فراخ و نهاد پروسعتی دارند که پذیرش هر واقعییتی هرچقدر بزرگ را دارند. برخی چنان روح تنگ و محدودی دارند که هیچ حقیقتی نافذ در روحشان نخواهد بود. افق دید آن‌ها کوتاه و به مسائل مالی و روزانه محدود می‌شود. افراد دارای شرح صدر بالا و و روح بلند در مواجهه با مصائب و سختی‌ها با روی باز برخورد می‌کنند. وسعت روح و شرح صدر یکی از نعمت‌های بزرگ است. خدا وقتی پیامبر را معرفی می‌کند، منت بر او می‌گذارد از شرح صدری که به او داده سخن می‌گوید «أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ...».

شرح صدر خیلی مسئله مهمی است که از آن به عنوان نعمت یاد شده...خدا کسی را که می‌خواهد هدایت کند به او شرح صدر می‌دهد. این مقدمه هدایت است، راز برتری که دین اسلام بر سایرادیان دارد، همین حالت شرح صدر است.